

Ethics & Ethos: Timeless Lessons from the Weekly Parsha

<u>Parshas Vayetzei</u>

Rabbi Shmuel Silber

November 21st, 2012

THIS COURSE IS DEDICATED IN MEMORY OF:

1. בראשית פרק כט

ַט עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר עָמֶּם וְרָחֵל | בָּאָה עִם־הַצֹּאן אֲשֶׁר לְאָבִּיהָ כֵּי רֹעָה הַרֹא: י וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה וֵצְלְב אֶת־רְחֵל בָּת־לָבָן אֲחִי אִמֹּוֹ וְאֶת־צָאן לָבָן אֲחַי אִמֶּוֹ וַיִּגָּשׁ יַצְלְב וַיְּגֵל אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פַּי הַבְּאֵר וַיַּשְׁק אֶת־צְאן לָבָן אֲחֵי אִמְוֹ: יא וַיִּשָׁק יַעֲלָב לְרָחֵל וַיִּשָּׁא אֶת־לֹלְוֹ וַיֵּבְּךְ: יב וַיַּגֵּר יַעֲלְב לְרָחֵל כִּי אֲחָי אָבִיהָ הוּא וְכִי בַּן־רָבָקָה הָוֹא וַתָּגָר לְאָבִיהָ:

9. While he was still talking with them, Rachel came with her father's sheep, for she was a shepherdess.

10. And it came to pass, when Jacob saw Rachel, the daughter of Laban, his mother's brother and the sheep of Laban, his mother's brother, that Jacob drew near and rolled the rock off the mouth of the well, and he watered the sheep of Laban, his mother's brother. 11. And Jacob kissed Rachel, and he raised his voice and wept. 12. And Jacob told Rachel that he was her father's kinsman and that he was Rebecca's son, and she ran and told her father.

Approach #1:

2. רש"י ברחשית פרק כט פסוק יח

(יא) ויבך - לפי שלפה ברוח הקודש שאינה נכנסת עמו לקבורה.

3. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף לא עמוד א

אמרו ליה רבנן לרב המנונא זוטי בהלולא דמר בריה דרבינא: לישרי לן מר! – אמר להו: ווי לן דמיתנן, ווי לן דמיתנן!

The Rabbis said to R. Hamnuna Zuti at the wedding of Mar the son of Rabina: please sing us something. He said to them: Alas for us that we are to die! They said to him: What shall we respond after you? He said to them: Where is the Torah and where is the mitzvah that will shield us!

4. אזנים לתורה בראשית פרק כה פסוק יא ד'ה וישא את קלו ויבך

הוא בהתונה. הרי אין זה מענינא דיומאו אבל לפי דברינו ניחא. שסיבת הנשואין מוא יום חמות, ולכן ביום תנשואין צריך לזכור את יום המיתה. והשיר גווי לן דמיתנן" – הוא מעין המאורע בסעודת נישואין. וכן יעקב, כאשר התקרב אל זיווגו, נזכר בתבלית הנישואין וסיבתן, ואו צפת ברוח הקורש, שלא תכנס עמו לקבורה. ובאשר על קבורת אשתו צריך האדם המעולה לראוג ביותר, זעי׳ מש"כ במיתת שרה.

וישא את קלו ויבך. ד"א למת בכת שראת שאינה נכנסת עמו לקבורת. כ"ר מ"ע, וכן הוא ברש"י. למת צפה בזה הרגע ברוח הקודש, שאינה נכנסת עמו לקבורהז ביח הקודש, שאינה נכנסת עמו לקבורהז שהויווג מזכיר לאדם את יום המיתה, והוא צריך להעמיד תולדות תחתיו, כי לולא המות, לא היה צורך בזיווג. ובזה כיארתי את אשר אמרו רבנן לרב תמנונא לישרי לון מר, אמר להו, ווי לן דמיתנן ווי לן דמיתנן ווי לן דמיתנן ווי לי, וקשה, וכי איזה שיר

Rabbi Zalman Sorotzkin(1881-1966) was one of the stellar Jewish personalities in pre-war Poland and post-war Israel. As Rav of Lutzk, head of the Vaad Hayeshivos, and close confidant of Rabbi Chaim Ozer Grodzenski, he was at the center of the struggle to preserve Torah values and foster Torah education - first in the embattled Jewish life of the pre-Holocaust generation and then in the formative years of the Jewish state, when the foundations of a Torah society were being laid

Approach #2:

5. בראשית פרק כט

(יח) ויאהב יעקב את רחל ויאמר אעבדך שבע שנים ברחל בתך הקטנה:

18. And Jacob loved Rachel, and he said, "I will work for you seven years for Rachel, your younger daughter."

6. בראשית פרק כט

:כ) ויעבד יעקב ברחל שבע שנים ויהיו בעיניו כימים אחדים באהבתו אתה:

20. So Jacob worked for Rachel seven years, but they appeared to him like a few days because of his love for her.

7. Covenant & Conversation: Chief Rabbi Lord Jonathan Sacks (pages 200-201)

There may be a yet deeper principle at stake. The verb "to love" does not appear often in Genesis. The emotions of its characters are often hidden from us, so that when they are revealed, they have great literary force. So it is notable that the word "love" appears three times in relation to Jacob's feelings for Rachel: "Jacob loved Rachel" (29:18). The seven years seemed like a few days "because of the love he had for her" (29:20). Jacob "loved Rachel more than Leah" (29:30). We will later discover the same about Jacob's feelings for Rachel's son Joseph: three times the text speaks of his love for him, one of which is, as with Rachel, comparative: just as he loved Rachel more than Leah, so he "loved Joseph more than any of his other sons" (37:3).

Love is an emotion; love is a virtue; love is the ultimate bond between soul and soul. But without justice, love alone is insufficient to sustain the world, insufficient even to maintain peace within a family. Jacob's love for Rachel, and later Joseph, is the cause of conflict between his two wives and their sons, and Jacob paid heavily for it. How heavily he did so he makes clear many years later, speaking to Pharaoh in Egypt where his long lost son is now a man of power. "Few and evil have been the days of the years of my life" (47:9), he says. There is no other statement quite like this in Genesis and it is all the more striking given the fact that Jacob had just been reunited with Joseph, whom he once thought he would never see again. Love is not enough, for it leaves the less loved feeling unloved, and the result is conflict and sometimes tragedy.

What the story of Jacob, his wives and their children tells us is that love alone is not enough. There must be justice, fairness, a regard for how your sentiments impact on others. In the end it was Leah, the less loved, who gave Israel its holy tribe, Levi, and its kings, descendants of Judah.

Approach #3:

8. רבינו בחיי בראשית פרק כט פסוק י

א. (י) ויהי כאשר ראה יעקב. הזכיר בכתוב הזה כמה פעמים "אחי אמו", להודיע כי כל מה שהשתדל יעקב בצאן לבן להשקותם ומה שהיה חומל על רחל בת לבן, לא עשה לכבוד לבן רק לכבוד אמו, בשביל שהיה אחי אמו. ומפני זה בכל פעם שיזכיר הכתוב שמו של לבן הרשע יזכיר בכל פעם "אחי אמו", לבאר כי לא היה משקה צאנו של לבן כי אם בשביל שהיה אחי אמו, וזכר בלבו את אמו אשר אהבתו שנתנה לו העצה הזאת לבא אליו.

ב. ועוד יש בזה טעם אחר: שהרי כשיראה אדם או ישמע מה שהוא חפץ, הנה זה סבה לתוספת כח בכח תולדתו, ומפני שהיה אדם חושב כי טבעו של יעקב בראותו את רחל נמשך אחר תאוה גופנית והוסיף בו כח בגלילת האבן מה שלא היה עושה מתחילה, לכך הוצרך לומר כמה פעמים "אחי אמו", להורות כי לא נתוסף כח בטבעו לאהבת רחל, ולא היה לו בראייתה שום התעוררות כטבעי שאר בני אדם אבל הכל לאהבת אמו, ומפני זה הזכיר הכתוב את רחל ואת הצאן קודם שיזכיר: ויגל את האבן, ולא אמר: ויהי כאשר ראה יעקב את רחל בת לבן אחי אמו ויגל את האבן:

Rabbeinu Bachya (or Bachye) ben Asher was born in Spain in 1255. A member of the famous rabbinic ibn Halawa family, he was a disciple of Rashba in Barcelona. Rabbeinu Bachaya passed away in Saragosa, Spain in 1340.

9. Rabbi Samson Raphael Hirsch: Genesis Chapter 29 Verse 11

It is repeated three times in this verse that Laban was the brother of Jacob's mother. For in everything that Jacob did here, he was moved by the thought of his mother who appeared living before him in the person of her nearest relative. We are told at once that Jacob kissed Rachel. Without this marked repeated reference to being reminded of his mother, Jacob's whole behaviour might have been taken as a piece of gallantry towards a pretty shepherdess.

So here, too. Although Rachel was beautiful, he only saw a relative in her. That is shown by his tears. Who knows how long Jacob had been wandering away from home without seeing one familiar face, and then suddenly he sees in Rachel the daughter of his mother's brother, and the picture of his mother affects him to tears. These tears show how the kiss was an absolutely chaste one. Rachel must have thought him quite mad when he fell round her neck kissing and weeping. That is why he disengaged himself and explained the cause of his emotion.

10. בראשית רבה (וילנא) פרשת ויצא פרשה ע

א. יב ויהי כאשר ראה יעקב ויגש יעקב ויגל את האבן וישק יעקב לרחל, כל נשיקה לתפלות בר מן תלת, נשיקה של גדולה, נשיקה של פרקים, נשיקה של פרישות, נשיקה של גדולה, (ש"א =שמואל א"= י) ויקח שמואל את פך השמן ויצוק על ראשו וישקהו, נשיקה של פרקים (שמות ד) וילך ויפגשהו בהר האלהים וישק לו, נשיקה של פרישות (רות א) ותשק ערפה לחמותה ורות דבקה בה, רבי תנחומא אמר אף נשיקה של קריבות שנאמר וישק יעקב לרחל שהיתה קרובתו,

ב. וישא את קולו ויבך, למה בכה אמר, אליעזר בשעה שהלך להביא את רבקה מה כתיב ביה ויקח העבר עשרה גמלים וגו' ואני לא נזם אחד ולא צמיד אחד, ד"א למה בכה שראה שאינה נכנסת עמו לקבורה, הדא היא דהיא אמרה לה לכן ישכב עמך הלילה אמרה לה עמך הוא דמיך עמי לית הוא דמיך, ד"א למה בכה שראה האנשים מלחשים אלו לאלו מפני שנשקה מה בא זה לחדש לנו דבר ערוה, שמשעה שלקה העולם בדור המבול עמדו אומות העולם וגדרו עצמן מן הערוה הדא אמרת שאנשי מזרח גדורים מן הערוה.

11. Lonely Man of Faith (Rav Yosef Dov HaLevi Soloveitchik)

God. -

HE NATURE OF the dilemma can be stated in a three-word sentence. I am lonely. Let me emphasize, however, that by stating "I am lonely" I do not intend to convey to you the impression that I am alone. I, thank God, do enjoy the love and friendship of many. I meet people, talk, preach, argue, reason; I am surrounded by comrades and acquaintances. And yet, companionship and friendship do not alleviate the passional experience of loneliness which trails me constantly. I am lonely because at times I feel rejected and thrust away by everybody, not excluding my most intimate friends, and the words of the Psalmist, "My father and my mother have forsaken me," ring quite often in my ears like the plaintive cooing of the turtledove. It is a strange, alas, absurd experience engendering sharp, enervating pain as well as a stimulating, cathartic feeling. I despair because I am lonely and, hence, feel frustrated. On the other hand, I also feel invigorated because this very experience of loneliness presses everything in me into the service of

.12 בראשית פרק כח

(יב) ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו: (יג)
והנה יקוק נצב עליו ויאמר אני יקוק אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק הארץ אשר אתה שכב עליה לך
אתננה ולזרעך: (יד) והיה זרעך כעפר הארץ ופרצת ימה וקדמה וצפנה ונגבה ונברכו בך כל משפחת
האדמה ובזרעך: (טו) והנה אנכי עמך ושמרתיך ככל אשר תלך והשבתיך אל האדמה הזאת כי לא
אעזבך עד אשר אם עשיתי את אשר דברתי לך:

12. And he dreamed, and behold! a ladder set up on the ground and its top reached to heaven; and behold, angels of God were ascending and descending upon it. 13. And behold, the Lord was standing over him, and He said, "I am the Lord, the God of Abraham your father, and the God of Isaac; the land upon which you are lying to you I will give it and to your seed. 14. And your seed shall be as the dust of the earth, and you shall gain strength westward and eastward and northward and southward; and through you shall be blessed all the families of the earth and through your seed. 15. And behold, I am with you, and I will guard you wherever you go, and I will restore you to this land, for I will not forsake you until I have done what I have spoken concerning you."

13. בראשית פרק כת

(טז) וייקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש יקוק במקום הזה ואנכי לא ידעתי:

16. And Jacob awakened from his sleep, and he said, "Indeed, the Lord is in this place, and I did not know [it]."

